

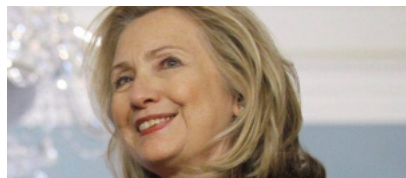
המהדורות הדיגיטליות של הארץ - באתר בסמרטפון ובאייפד - חודש ראשון ב-4.90 ₪ בלבד

הרשמה התחברות	TheMarker Café	עכבר העיר	TheMarker	הארץ	Haaretz.com
חפש באתר	דעות כשהשמאל מסרב לשמוע את האמת דני דנון		NBA האם ג'ורדן יכול היה לשמור על לברון	יום שלישי כי תשרי תשע"ד, 24.09.2013	
23°-28° תל אביב 22:08	קפטן אינטרנט	ספרים	סוף שבוע	ספורט	גלריה דעות חדשות

Like 154k

הרב עובדיה יוסף | עצרת האו"ם | פיגוע בקניה | חברון | בחירות בגרמניה | חייל נרצח | סוריה | אירועי סוכות

הכתבות הנקראות באתר

ונגיד שתהיה נשיאה אמריקאית בסקסואלית
צפי סער 24.9.2013 20:30 16

התפילה המיוחדת של רחוב דיזנגוף
אברהם בלבן 11

מסמכים חושפים כמה שבויי צה"ל נרצחו ביום כיפור
אמיר ארון 93

גלריה מוזיקה קלאסית

איך באמת מנגנים בארוק?

אמונות שגויות על כנרים, פרק מוזר במיסה הגדולה של באך והכוח המשחרר של האזנה להקלטות ייבחנו בסמינר בינלאומי למוסיקה עתיקה בקונסרבטוריון בת"א

חגי חיסרון 23.09.2013 10:02 3 הוסף תגובה

ברבע האחרון של המאה ה-20 קראו לה "התנועה האותנטית", היום מכנים אותה "האסכולה הבארוקיסטית" ובניסוח רשמי: "גישה של מודעות היסטורית לביצוע" (historically-informed performance). תמצית האידיאולוגיה: ניסיון לבצע את המוסיקה של תקופות בעבר לפי מיטב הידע כיום על טכניקת הביצוע, הסגנון וכלי הנגינה המקוריים.

בראשית דרכה בארץ, לפני יותר מ-20 שנה, היו מוסיקאים לא-בארוקיסטים (הם מכונים כאן "מסורתיים" או "מסורתיים-רומנטיים") שלא השתכנעו; נגינה בכינור בארוק למשל, נתפשה אצלם כהפניית עורף להישגים הגדולים המודגמים בהקלטות של אמני קשת כמו יאשה חפץ, נתן מילשטיין ויהודי מנוחין. אחדים מהמסורתיים לא היססו לרמוז שרבים מהבארוקיסטים הם בעלי טכניקה מוגבלת, שהבארוקיזם הוא ארץ מקלט לנגנים בינוניים. מעמדה של האסכולה הבארוקיסטית בישראל כיום הוא מכובד, עם גופים ותיקים כמו "תזמורת הבארוק ירושלים", "בארוקדה" ו"פניקס", עם מופעים מיובאים של אמנים בארוקיסטיים נחשבים ועם מחלקה ללימודי מוסיקה עתיקה (נגינה וזמרה) בקונסרבטוריון התל אביבי.

מתי נולדה הגישה הבארוקיסטית? תשובה שגרתית מצביעה על אמצע המאה שעברה, עם הקלטות באך של המנצחים ניקולאוס הארנונקור וגוסטב לאונהארדט. ד"ר אלון שב, נגן חליליות, מלחין וחוקר מאוניברסיטת חיפה מרכז השבוע יחד עם אורי גולומב מאוניברסיטת תל אביב כינס חוקרים בינלאומי שמתקיים במסגרת הסמינר הבינלאומי הרביעי למוסיקה עתיקה בקונסרבטוריון התל אביבי ברחוב שטריקר (מנהלת הסמינריון היא דרורה ברוק, וחוקר ישראלי נוסף שייצג מחקר משלו בכינוס הוא ד"ר גלעד רבינוביץ).

הכינוס מזמן הרצאות של חוקרים מאנגליה עד יפן, אוסטרליה וישראל, ויידונו בו דרכים לשכלול הפרשנות המוסיקלית ומניעת נורמות קבועות וקפואות בה, בעיקר בביצוע יצירות מתקופת הבארוק, וגם נושא "לא בארוקי" כמו תרומתו של המנצח צ'ארלס מקראס להבנת מוצרט.

הרצאתו של ד"ר איתן אור-נוי (שתמציתה תובא בהמשך) מפריכה בין השאר אמונות שגויות על נגינת כנרים בארוקיסטיים. את ההרצאה המרכזית בסמינר תישאר הערב ב-19:00 הכנרת והמוסיקולוגית הבריטית ג'ודי טרלינג. מחר ב-11:30 ירצה איאן קוק מאוסטרליה על צ'ארלס מקראס והבנת מוצרט.

אלון שב אומר כי לידת הזרם ה"בארוקיטי" היתה התפתחות הדרגתית וארוכה. "בשביל

תרבות היום
מדור פרסומי

פרסם בתרבות היום

הצעות מיוחדות

רבים, הרגע המכונן של החייאת מוזיקה מן העבר היה בברלין ב-1829, **כשמנדלסון** ביצע את **המתאוס פסיון של באך** והחזיר אל הבמה מוזיקה שנתפשה כמשהו ארכאי שיצא מהאופנה, הוא מסביר, "היו אמנם תקדימים להתעניינות שכזו גם מאה שנים קודם לכן, אבל זה היה רגע שבו הסקרנות ביחס לעבר המוסיקלי קיבלה פתאום מקום מכובד ביותר על במת הקונצרטים".

ממיר דיגיטלי
מבית עידן פלום
רק ב-169 ש"ח

קנה עכשיו

★ SEA II ★
הבית שלך מלווים

דירות
4-5 חדרים
בפרוייקט יוקרתי
על הים

צמצם השקעה
היחיד!

לפרטים

מצפה הימים
מלון - מרכז מנוחה

מסעדות
מיוחדות
ומבצעים
מקסימום

עוד כתבות נקראות

האנציקלופדיה של היה היה - מוגזמת
אביעד שטיר 23.9.2013 21:47 52

תיעוד נדיר: עיט טורף איל צעיר
צפירי רינת 4

לראשונה: אביתר בנאי יופיע באינדינגב
בן שלו 7

הקולנוען שמתמחה בחילול הקודש
ניקולס רפולד 4

נושאים

[מוסיקה](#)

הקרב על מוצרט

באך כל כך מסובך

לדברי שב, המהפכה הבארוקיסטית השנייה, של אמצע המאה ה-20, שיכת לתרבות הנגד של אותה מאה. "בתחום המוסיקה זו היתה קריאת תיגר על המסורת המעובבת ועל הקאנון הקלאסי-רומנטי", הוא מוסיף, "קריאת תיגר משותפת למוסיקאים שוחרי מודרניזם מזה ומוסיקאים שוחרי בארוק 'אותנטי' מזה. אחד המוקדים שלה היה ויכוח על תוכניות הקונצרטים של תזמורת ה'קונצרטחבאו' באמסטרדם. פראנס בריכן, המזוהה כבארוקיסט מובהק, היה בין אלה שהתפרעו וגרמו להפסקת קונצרט של התזמורת בטענה שיש לשלב יותר יצירות מודרניות ברפרטואר שלה. **ניקולאוס הארנונקור**, המנצח והצ'לן האוסטרי, השכיל לרכוב על גל מסוים של התפתחות המחשבה המערבית ונעזר בדחיפה קריטית מצד תעשיית ההקלטות. המהפכה שלו לא היתה מתגשמת בלי מפעל הקלטת כל הקנטטות של באך בגישה 'אותנטית' בחברת 'טלדק'".

לתחושת המהפכנות של האסכולה הבארוקיסטית-אותנטית יש עדיין תוקף כלשהו בימינו?

"במידה מסוימת. קורה שבשיחות שלי עם מוסיקאים אינטליגנטים ולא בארוקיסטים, שמבינים שלדעתי מונטוורדי הוא גאון ברמה של מוצרט ובטהובן, הם לפעמים מסתכלים עליי כאילו נפלתי מהירח. כל עוד רוחת התפישה לפיה בתקופה הרומנטית הגיעו לפסגת ההישגים במוסיקה, גישת הביצוע היסטורי תמשיך להיתפש כמהפכנית".

חדש: 10 הנצפות ישירות למייל

רוצים להתעדכן במה שמתרחש ולקבל המלצות קריאה? הירשמו לניוזלטר החדשים של הארץ

הרשמה

הכנס אימייל

אני מאשרת/קבלת דיוורים, מידע שיווקי והטבות

[דיוורים נוספים מהארץ](#)

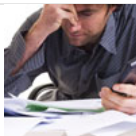
חשיפה: בלוג הצילום של הארץ

צילים מתים בלב האימפריה המופרטת
ג'ני בארטס, צילאיבינסק 14:03

עושים עסקים בת"א - יפו

צריכים מימון להקמת העסק בתל אביב-יפו? אתר חדש יעזור לכם לפגוש את הכסף

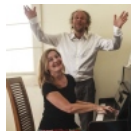

פרוייקטים מיוחדים

עוד במוזיקה קלאסית עוד במוזיקה קלאסית

לוח קונצרטים שבועי: 30.9-25.9

חגי חירון 23.9.2013 15:00

ביקורת אלבום || מייקל דוהרטי בעקבות הצליל האמריקאי

לוח קונצרטים שבועי: 18.9 - 25.9

צבעי המוזיקה || הקונצרט שבו רואים את המנגינה

הפריחה המוסיקלית של שכם

המלצות

פעילות

המנצח האוסטרי ניקולאוס הרנוקור. חלוץ שרכב על הגל צילום: א-9

לדברי שב, היבול העצום של ההקלטות בעשרות השנים האחרונות אחראי להבדל מכריע בין שנות השחרית של התנועה לפני 60 שנה לבין המצב כיום. אז היה צריך לחפש בארכיונים, לחקור, להסיק מסקנות מהוראות ביצוע מפורשות למחצה או ללמוד לנגן מהכלים היסטוריים עצמם, לחקור את הפוטנציאל הצלילי שלהם. כיום אפשר ללמוד את התורה לפי הקלטות, פשוט להאזין ולחקות.

נכון לקבוע שהגישה הבארוקיסטית המקורית, הנוקשה, שטענה ל"נכונות", ל"אותנטיות", עברה ריכוך ניכר בעשרות השנים האחרונות?

"עצם העובדה שהמונח 'אותנט' נזנח מסמלת התרככות. שמעתי בקיימברידג' הרצאה של אנתוני רולי, מראשי האותנטיקאים הבריטיים. הוא אמר 'כשהקלטנו בשנות ה-70 את היצירות של ג'ון דאלנד, האנרגיה באולפן היתה שלילית, והיתה רשימה של איסורים: לא ובראטו, לא קרשנדו ודקרשנדו ועוד. כיום אנחנו חושבים יותר חיובי - מה כן לעשות'. בעיניי, אפיון טוב של הגישה המודעת היסטורית, כיום, הוא הנכונות לחבק את סימני השאלה, לא לטעון לידיעה ודאית, להיות צנוע. אם לחזור על הניסוח של נגן הצ'מבלו והמנצח דוד שמר: ביצוע מידע היסטורית הוא ניסיון להתייחס אל מוסיקאים מהעבר כמו שהם, לקבל אותם בלי לשפר אותם, מתוך נימוס וכבוד. ממש כמו שצריך להתייחס אל אנשים בני זמננו שהתרבות שלהם שונה משלנו".

הרצאתו של ד"ר שב בכינוס תתקיים היום (שני) ב-14:30 ותציג ביצועים שונים לקונצרטו "הלילה" (La Noite) של ויוואלדי.

עץ של כנרים

מחקרו של איתן אורנו, כנר ומוסיקולוג המרצה במכללה האקדמית צפת, בוחנים דעות רווחות על ביצועי היצירות לכינור סולו של באך. סביר לשער שממצאיו עלולים להביך לא מעטים מהמחזיקים בדעות אלה. מדובר בהשוואת עשרות הקלטות ובהן הקלטה היסטורית שמנציחה ביצוע של יוזף יואכים מ-1903, מעין הצצה אל המאה ה-19 דרך צליליו של אמן שהכיר אישית את ברהמס ואת שומאן.

אחד המחקרים, שהסתיים ופורסם לפני כחצי שנה בכתב העת journal of new music research, נעשה בשיתוף פעולה עם אלעד ליבמן ופרופ' בני שור מהחוג למדעי המחשב באוניברסיטת תל אביב. תוצאתו: "עץ התפלגות גנטי" של הכנרים, המציג אותם בחלוקה למשפחות ושושלות.

Erez ten Brink recommends **לאכול Bamba**
מישראל - חדר 404
7 hours ago

Nimrod Shilo recommends **אביתר בנאי יופיע**
בפסטיבל אינדינגב 2013 - מוזיקה
11 hours ago

האקרים בגרמניה: פרצנו את סורק טביעת האצבע
גאדג'טים - 5 של האייפון 5
500 people recommend this.

היסטוריה במבטא צרפתי - ילדים ונוער
207 people recommend this.

ושיהיה חג - סוף שבוע
297 people recommend this.

Facebook social plugin

קול הקמפוס

האינדינגב מגיע ל**סוף שבוע בתל אביב**
קול הקמפוס 11:00

כתבות מרחבי הרשת

יומן הריון, שבוע 27
פמפרס

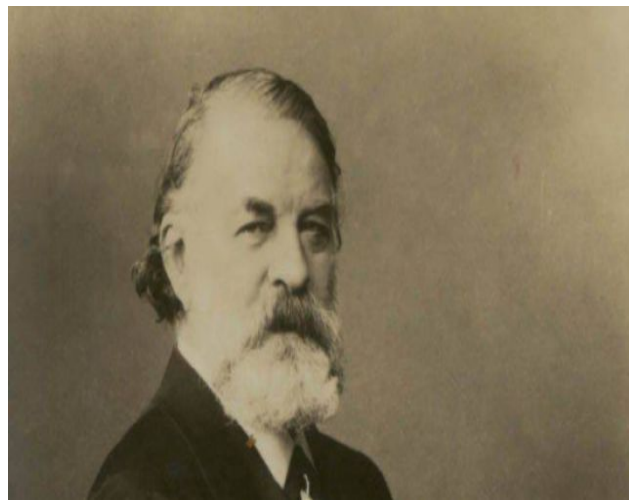
מי שאוהב מוזיקה ידע להעריך את
השירות החדש הזה
עיר מקלט

להתמודד עם העייפות
תפוז בלוגים

Powered by

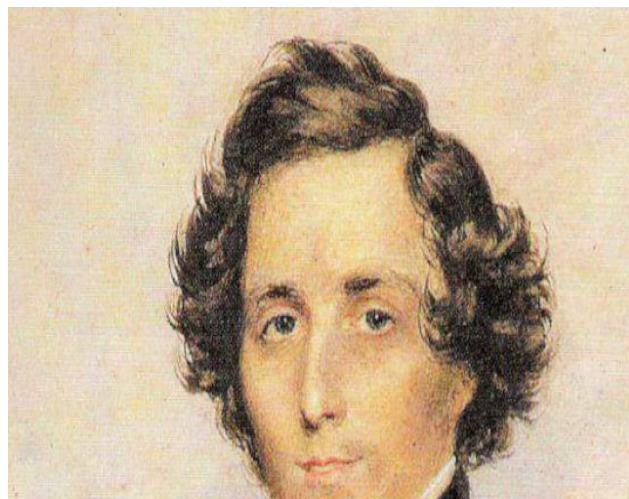
הכנר יוזף יואכים, בן המאה ה-19

בניית עץ פילוגנטי, מעיר אור־נוי, נעשתה עד היום בעיקר בתחום הביולוגיה; עץ פילוגנטי של ביצועי באך בכינור הוא ניסיון ראשון. בקנה מידה עולמי, ומבוסס על עיבוד יותר מ-20 אלף אפשרויות מוסיקליות "גנטיות". המספר העצום מוסבר בכך שבקשר לכל צליל כמעט ביצירה נבדקו תכונות רבות של הפקתו, תכונות שכולן ניתנות לקביעה אובייקטיבית, כמו שינוי עוצמה, אצבוע, ויברטו (תרטיט), פיסוקי פראזות, שינויים ריתמיים, טמפו כללי ונגינת אקורדים (האם שוברים אותם לגמרי, לארפג'ו, או מחלקים לשניים).

כצפוי, קיימות נורמות ביצוע אחדות, המכוננות בפי אור־נוי "קאנוניות אוטוריטיביות", ששוררות ברוב הביצועים מכל התקופות. מעבר לכך, יער הביצועים הוא יער של אינדיבידואלים. מה בניגוד לצפוי? הופרכה דעה מקובלת מאוד שלפיה כנרים בתחילת המאה שעברה התבלטו כאינדיבידואלים ואילו בסוף המאה "כולם נשמעים אותו דבר".

הופרכה גם הציפייה שאסכולת ההוראה שהכנר משתייך אליה היא גורם משפיע ודומיננטי (יש השפעה גדולה לעיתוי ההקלטה, ולתאריך הלידה של המבצע, אבל קשר זעום בלבד לאסכולה). הופרכו דעות מקובלות שקושרות דרכי ביצוע מסוימות לתקופה מסוימת, כגון הדעה שכנרים כיום מנגנים מהר יותר או בטמפו יציב יותר מאשר כנרי העבר.

מפתיע במיוחד שהכנרים הבארוקיסטים הם אכן משפחה, במידה רבה, אבל לא בעלי קרבה הדוקה אלה לאלה. יש גם כנרים "רגילים" (מסורתיים-רומנטיים) שנמצאים אתם באותה משפחה (סביר שמבצע בארוקיסטי מן השורה, כיום, אינו מעלה בדעתו שדרך הביצוע שלו קרובה ביותר לביצוע של **שלמה מינץ**, כנר "מסורתי", בהקלטה מ-1984). עוד מתברר בהקשר זה כי נתן מילשטיין, מהשמות הכי מזהירים באסכולה המסורתית, קרוב לסרג'ו לוקא, הכנר הראשון שהקליט יצירות של באך בכינור בארוק ב-1977.

המלחין הגרמני-יהודי פליקס מנדלסון. רומנטיקאי חלוץ הבארוקיזם
צילום: James Warren Childe

מה קורה לחוקר לאחר חשיפה לגרסאות ביצוע רבות כל כך? האם חל שינוי בטעמו האישי? "אני חושב שהאופקים שלי התרחבו ושפיתחתי סובלנות", אומר אור־נוי,

"לדוגמה, בבדיקה מקובלת באוזן בת ימינו נגינתו של יוזף סייגטי נשמעת צורמת מעט, לא הולמת רמת ביצוע שהיתה מאפשרת לכנר בן זמננו להתקבל לתזמורת מקצועית. לאחר המחקר אני מבחין יותר ביתרונות שלו, חרף הצרימות".

בלבול, היסוס, פחד

יוהן סבסטיאן באך, לותראני אדוק, הלחין גם מיסות - טקסט קתולי מקודש. מבין היצירות הווקאליות גדולות הממדים של באך (מקהלה, תזמורת זמרים סולנים), המיסה הגדולה בסי מינור היא היצירה הכי נחשבת והכי מבוצעת, לצד שני הפסיונים. קטע מיוחד במינו בה מצוי במרכז ה"קונפטיאור" (וידוי). קטע זה מסומן "אדאג'ו", נשמע מיסטי מהורהר, יכול להתפש כמאבק פנימי להתעלות על העובדה שהחיים הם בני חלוף.

המלים הן "אני מצפה לתחיית המתים", הליווי הכלי מינימלי, ההרמוניות "תועות", מתוחות, קצתן דיסוננטיות שאינן ממחרות להיפטר. חוקר תיאר זאת ב-1909 כ"בלבול, היסוס, פחד, שנעלמים כהיעלם ענן מחמת השמש". לאחר האדאג'ו פורץ קטע מהיר ומוחצן של ה"קונפטיאור", בטמפו "אלגרו ויוואצ'ה", ובו מצטרפת אל המקהלה תזמורת מלאה מבריקה והמוסיקה מג'ורית, חגיגית, פשוטה יחסית. המלים הן אותן מלים כמעט, אבל הן מושרות כעת בעוז ובתנופה.

אורי גולומב התמחה בין השאר בחקר ביצועי המיסה בסי מינור, והוא יהיה הדובר השלישי במושב שיחל ב-11:30 ויימשך עד 13:00. הוא סבור, בעקבות מחקר קודם של ד"ר עידו אברבאיה, כי ההוראה "אדאג'ו", בקטע ה"מיסטי" אינה מורה על ביצוע בטמפו "אטי מאוד", כרגיל, אלא על "ריטרדנדו", על האטה, ואין כלל הכרח שההאטה תגיע עד כדי אדאג'ו.

לדברי ד"ר גולומב, אשר יסמוך את דבריו בהדגמות מתוך ביצועים מפורסמים, יבול ההקלטות של המיסה בסי מינור שהופקו לאורך עשרות שנים אכן משקף את המבוכה ואת הפולמוס סביב כוונותיו של באך ב"קונפטיאור". בין השאר ישמיע גולומב ביצוע בניצוח ג'ון באט, בן זמננו, איש האסכולה ההיסטורית, שאכן מפרש את ה"אדאג'ו" כ"ריטרדנדו", ולעומתו גרסה בניצוח אויגן יוכום משנות ה-50, שמבצע את ההוראה כלשונה. עם זאת, מעיר עוד גולומב, "מתברר שדווקא אחדים מהביצועים בני זמננו, המבוססים על גישה היסטורית ('בארוקיזם'), מממשים - אפילו יותר מביצועים 'סימפוניים' - את הפרשנויות הרומנטיות-דרמטיות לקטע ייחודי זה".

פרסומת: עוד פלוס + מלאומי קארד לפרטים נוספים <<

<p>דברים גדולים באים במידות קטנות</p> <p>USGCAPITAL מעניקה לך הטבה ששווה הרבה כסף הצטרף עכשיו לזירת המסחר שלנו וקבל את המיני אייפד המתקדם בעולם! ככה תוכל לסחור ולהרויח מכל מקום, לפרטים <</p>	
<p>פרסומת</p>	

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

מרחבי הרשת

mishpati.co.il

מהן ההשלכות המשפטיות של בגידה?

גלריה

הבמאי ארי פולמן קינטר את אביגדור ליברמן בפתיחת...

גלריה

הסדרה שחושפת את סוד הציניות של הריאליטי

חדשות

אמור לי איזה קפה אתה שותה ואומר לך מי אתה

Powered by

הוספת תגובה

שם:

נושא:

תגובה:

בשליחת תגובה זו הנני מצהיר שאני מסכים עם [תנאי השימוש של אתר הארץ](#)

- מהראשונה לאחרונה
- מהאחרונה לראשונה
- הצג לפי דירוג
- הצג לפי פופולריות

הצג את כל התגובות פתוחות

0	0	איזו שאלה.	01
		עמוראי מסדום	
		23.09.13 10:38	
0	0	די הרגת איזה צחוקים	
		שימי באך	
		23.09.13 22:24	
0	0	נא לא לשכוח את אלפרד דלר	02
		דוני	
		23.09.13 14:59	

Mazda3 in Austin

www.MazdaUSA.com

Request a quote & search inventory for the 2013 Mazda3 today.

- Quanta Cloud Server
- שיחות לישראל ללא הגבלה
- Catch Him Cheating On You

שיתופי פעולה	TheMarker	עכבר העיר	כלים שימושיים	מדורים
עכבר כרטיסים	דין וחשבון	אוכל	המייל האדום	גלריה
עכבר EXTRA	הייטק	אמנות	מדיניות פרטיות	חדשות
עכבר משלוחים	זירת היועצים	במה	חלון מבזקים	ספורט
עושים עסקים בת"א – יפו	נדל"ן	טלוויזיה	ניוזלטר הארץ	ספרים אונליין
חוכמת ההמון	מדיה ופרסום	ילדים	כל כתורות היום	ספרים
אופנה	סמארטפון	לילה	צור קשר	סרטים מומלצים
פסח	עסקים קטנים	מוזיקה	תנאי שימוש	קפטן אינטרנט
הריון ולידה	צרכנות	סרטים	מנוי לעיתון	Haaretz.com
משפחה	קריירה	עכבר העיר	מידע למנויים	Israel Weather
עבודה	רכב	עכבר עולם	כנסים	Israel news
תזונה	שוק ההון	ראש השנה 2013		Travel in Israel
זירת הקניות	TechNation	פעילויות חופש גדול		Jewish World
	Cafe			Shabbat Times

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ